

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 586034/4

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי — אב"ד, הרב דוד גרוזמן, הרב אברהם דב זרביב

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד אשכר אלפרין ועו"ד יקטרינה דונאיביץ')

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אסנת קרפלוס)

הנדון: החזקת ילדים - קריאה לגורמי המקצוע שלא לאפשר להורה להרבות בהליכים נגד ההורה השני בענין הילדים

החלטה

בפנינו תיק להחזקת ילדים.

בפתח הדיון, בית הדין הודיע לצדדים כי אחד הדיינים עוסק בסידור גט דחוף, והוא יכנס לדיון מאוחר יותר, ושני הצדדים מסכימים לנהל חלק מהדיון בהרכב חסר. למעשה, הבנות גרות כיום עם האם, והאב תובע כי הבנות יגורו עמו.

טוענת באת כוח האב: האב מבקש פסק דין סופי בענין מגורי הקטינות, הבת [א.] בגיל 13 (כתה ז'), והבת [מ.] בגיל 9.5 (כתה ד'). הוא רוצה שהן יגורו אצלו ב [ט.], וקביעת הסדרי ראייה לאם. היה ניסיון להעברת הבנות לאם, כדי לתת סיכוי לבנות אצל האם. מאז עברו שלוש שנים, היינו כבר שלוש שנים בבית משפט לנוער, פקידות הסעד רצו להוציא את הבנות לפנימייה, יש הודעות וואצאפ על אלימות של האם כלפי הבנות. תלונות של הבנות. הבנות סובלות אצל האם. הבנות אף נתונות לאיומים מצד משפחת האם, ואף מצד אחות האם שהיא פקידת סעד. הבנות רוצות לחיות ב [ט.]. טוב שבית הדין לא דחה את הדיון מחמת בקשת באת כוח הבת. שמיעת הקטינות מלפני שלוש שנים כבר לא רלוונטית. יש אפוטרופוס לדין מטעם לשכת הנוער. גם בהלכה לא ניתן לכוף בת להיות אצל האם אם זה לא מתאים. עוד מעט כבר לא יהיה ניתן לומר לבנות היכן להיות, עכשיו זה עוד הזמן להציל. אין כל הערה שלילית על תפקוד האב, הוא תומך בהן אף מרחוק. זו התעללות בבנות.

מגיבה באת כוח האם: יש דו"ח חדש ממרכז שוסטרמן.

הדו"ח הוגש לבית הדין, דו"ח מנובמבר 2016, שם נאמר בין השאר שהאב מסרב לשתף פעולה עם המכון וסחף לכך אף את הבנות. והם מדריכים רק את האם. ממליצים על המשך העבודה עם האם.

ממשיכה וטוענת באת כוח האם: נאמר בדו"ח מרכז שוסטרמן כי האב מסית את הבנות. מצב הבנות ב [מ.] מצוין. [א.] עלתה לחטיבת ביניים, השתלבה בבית הספר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מציגה דו"ח יועצת בית הספר מיום ב' בכסלו תשע"ז (2.12.16), בו נאמר כי הבת [א.] השתלבה בכיתה, והישגיה הלימודיים טובים.

כן מציגה דו"ח ביחס לבת [מ.], ממחנכת בית הספר, מיום ו' בכסלו תשע"ז (6.12.16), בו נאמר דברים חיוביים על אודות תפקוד הבת בבית ספר.

ממשיכה באת כוח האם: לבנות טוב עם האם. ביום ששי בצהריים מתחיל הלחץ, כשהבנות רוצות לנסוע ל[ט.]. הסתבר לאם השבוע כי למרות החלטת בית הדין, הבת [מ.] רשומה בצופים ב[ט.]. ומשתתפת בפעילות שם, לכן היא לחוצה ביום ששי בצהריים כדי להגיע לפעילות שם. לכן היא מסרבת ללכת לצופים ב[מ.].

טוענת באת כוח האב: לא היתה החלטה שהילדה לא תירשם לצופים ב[ט.].

ממשיכה באת כוח האם: לכן גם הילדה לא יכולה לשתף את האם בחוויות של הצופים. האם לא יודעת כי אצל האב, הבת הולכת ללשכה לסיוע משפטי לבקש שימנו לה עורך דין. על אף החלטת בית הדין מחודש פברואר 2014 ומיום 18.1.16, האב מצפצף על ההחלטה, ומשוחח עם הבנות 24 שעות ביממה. משעה 6.20 בבוקר, ולפעמים אף עד 12.00 בלילה, האב מדבר ומתכתב עם הבנות. הוא אף מסית את הבנות בהודעות הטקסט. הוא כותב להן לא ללכת לשוסטרמן כי בית המשפט לא החליט זאת, וטוען לבנות כי האם היא זו שצריכה את הטיפול. האב מנחה את הבנות לצלם דברים בבית, ולקחת דברים מהבית, ואף לצלם את תוכן השיחות כדי להוכיח שהילדה עם וירוס והאם לא מטפלת בה. הילדה כתבה לאב "אני עושה לה את המוות". וזה כהנחיית האב. רק כשיש קשר סביב האב, הבנות נכנסות לטירוף. בהחלטה מיום ט' בשבט תשע"ו (19.1.16) בית הדין הורה לאב בעניין השיחות טלפון, אך מאז ועד היום האב מפר החלטה זו כל יום. יש לאסור קשר טלפוני בין האב לבנות, ולהורות שהקשר יקוים דרך מכשיר הטלפון בבית, במהלך שעה ביום. יש לבת קוד והאם לא יכולה לראות מה יש בטלפון, הבת [א.] לוקחת את הנייד אתה לכל מקום. הילדות עסוקות כל היום רק באביהן. יש תסקיר פקידת סעד מאת הגב' [ש.] מיום י"ד בתמוז תשע"ו (20.7.16), שם כתבה שעל פי הוועדה מיום א' בתמוז תשע"ו (7.7.16) נבחנו החלופות לבנות, והאפשרות להעברת המשמורת לאב נדחתה על הסף, נוכח ההבנה כי זה יוביל לנתק בין הבנות לאם ועד למחיקת דמות האם כליל. כן על פי דו"ח שוסטרמן האחרון, חל שיפור ניכר במצב הילדה. אף אנו נבקש פסק דין סופי בתיק שהבנות ימשיכו להתגורר ב[מ.]. אף שאנו בספק האם זה יוביל את הבנות לשקט, אך שיאפשר להם לנהל חיים יותר טובים. האב לא ירפה עד שהבנות יבואו אליו, וינתק כל קשר עם כל גורם מקצועי שלא ימליץ כדרישתו.

מגיבה באת כוח האב: בבית המשפט לנוער דנו בטענת האב שאמר לבנות שאין החלטה לפנות לשוסטרמן. הבנות מתקשרות לאב בבוקר, כי הוא משענת לבנות, ולא יכול לומר להן שיתקשרו רק בשעות שנקבעו. בזכות האב הבנות מצליחות.

מוסיפה באת כוח השניה של האב: אין מחלוקת באשר לאלימות של האם. ראו בדו"ח יום כ"ג במרחשוון תשע"ו (5.11.15). בחקירה עלה כי יש אלימות מצד האם וקיימת אלימות הדדית.

מגיבה באת כוח האם: יש תסקיר מיום י"ד בתמוז תשע"ו (20.7.16) בו נאמר כי האב מנסה להוכיח שהאם פוגעת בבנות. שם נאמר: האב הגיש מעל 14 תלונות במשטרה שהאם אלימה, ורוב התלונות נסגרו בעילות שונות ומחוסר ראיות. האב משתמש בקטינות לצורך איסוף ראיות, בלא לשים לב למחיר הכבד שמשלמות הבנות. כן יש את דו"ח מכון שוסטרמן מחודש פברואר

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

2016, עמוד 4 לדו"ח (הדו"ח הראשון), כתבה העובדת סוציאלית, כי הבת [א.] מסתירה הרבה סודות ושהילדה לא אמינה ומסלפת ושהיא לא מחוברת רגשית לתכנית, ו"חשתי כי מדוברת אל שופט נסתר או בשם מישהו אחר".

מוסיף האב: מגיע פרס לבנות שמצליחות להתמודד. אני איתן בקשר יום-יומי. האם פגעה בקשר, היא שברה פעמיים את הכרטיסים. ניתן להוציא צו לשיחות הטלפון. אני עומד בהחלטות בית הדין באשר לשיחות הטלפון, והבת מתקשרת אלי כדי לקבל הגנה. היא פונה אלי כי היועצת לא עוזרת לה. אני לא אמור להיות הכתובת שלה, אלא לתמוך בבת.

באת כוח האם טוענת: אף אנו רוצים צו שכזה.

מצהיר האב: מספר הנייד של האב בחברת הוט - [...]

מספר הנייד של הבת [א.] בחברת הוט - [...]

מספר הנייד של הבת [מ.] (ניתן על ידי האם) - [...]

מוסיף האב: ביום שהבנות הוזמנו לשוטרמן היתה שבת שלנו, מיום חמישי. אז כתבתי לבת שזו שבת שלנו. העובדת הסוציאלית שם נפגשה רק עם הבת [א.] 40 דקות. היא לקחה לי את השבת. היא לא היתה צריכה ללכת לשוטרמן לא על חשבון השבת שלי. הבת פונה אלי כי אין לה עם מי לדבר. אין לי עם מי לדבר ב[מ.]. הבת שולחת לי הודעה כי האם מכה אותה. הבת [מ.] כותבת לי כי היא תיקח סכין ותהרוג את האם. האם מעירה אותם בבוקר עם סכין. הבת במועצת תלמידים, אני תמכתי בבת בעניין זה, בזכותי היא נבחרה לתפקיד. הבת כתבה לי שאמא אמרה לי "זונה בת זונה". הבת כתבה לי שהאשה מאיימת שהיא תזמין לי משטרה והיא כתבה שהיא תזמין משטרה לאם. לאחר הדיון בבית משפט כתבה הבת כי אמא אמרה שאני כלבה.

בשלב זה, ולאור העובדה כי האם לא הצליחה להתאפק, והתפרצה פעם אחר פעם לתוך דברי האב עד שלא היה אפשר להמשיך בדיון, האם התבקשה להמתין מחוץ לאולם הדיונים.

ממשיך האב וטוען: באתי פעמיים למכון שוטרמן, אך טענתי כל הזמן שיש לטפל באלימות ובקשר הטלפוני. אך בפעם השנייה שהגעתי לא נבדק העניין, ולכן לא המשכתי איתם. גם מה שהיא כתבה על הבת לא היה מקובל עלי, כגון טענה שהבת מבולבלת ולא מציאותית. זה כיוון שהאם חטפה את הבת. הבת [א.] הלכה לתנועת נוער ב[מ.], אני עודדתי אותה לכך. הדודה של הבנות סוגרת אותן בחדר ובבית ומאיימת עליהן. הבת כתבה לי שסגרו אותן בבית. יש בבית אלימות, האם משמיצה אותה וכתבה לבנות שהיא תרצה אותן, וכן שהבנות זה העונש שה' מעניש אותה, וכן שהיא היא האלוקים... ושמחר יום כיפור ושה' יעניש אותה והיא תמות.

האם הוכנסה לדיון, ומגיבה: כבר עשר שנים אני במערכה הזו. אני כבר מוחלשת כלכלית. יצאתי בלי כתובה, בלי איזון משאבים. כך היה בכל הדוחות. נמאס לי להוכיח את המסוגלות ההורית שלי. האב צריך להוריד את הלחץ מהבנות, והן יפרחו. אני מוכנה לוותר על הכול, רק שייתן לי לחיות את חיי. על הבוקר הבת מתכתבת עם האב, היא לא מפסיקה להתכתב עם האב עד שהולכות לישון. אני מנסה לשמור להם על שגרת חיים. האב לא רואה את החלק הטוב שיש בי. כשהילדות היו אצלו, הוא סגר עלי את כל הדלתות. האב רשם את הבת לצופים ב[ט.]. הבנות מקבלות מסרים מהאב כדי שיכתבו לו את ההודעות. האב קנה את הטלפון ולכן הם צמודות לטלפון כל היום. אני משקיעה המון כסף, השארתי לו את הבית ואת הרכב. יצאתי עם אפס.

עד כאן תמצית עיקרי טענות הצדדים ההדדיות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שני הצדדים הכניסו חומרים לתיק, אשר חלקם מוכרים לבית הדין מהתנהלות ענפה בעבר. בעמודים דלהלן נתאר מקצת מהחומרים הרלוונטיים להחלטה הנוכחית, המתארים בעיקר את התנהלות האב בהליך זה.

סיכום דיון ועדת תכנון וטיפול

נצטט קטעים נבחרים מתום סיכום דיון ועדת תכנון וטיפול מיום ד' במרחשוון תשע"ז (5.11.16) מאת שירותי הרווחה ב[מ.]:

1. האב לא הגיע לוועדה אף שזומן וגם נציג מחלקת הרווחה מ[ט.] לא הגיע.
2. הוועדה מתכנסת בעקבות חקירת הבנות שמצביעה על מערכת יחסים מורכבת, מתוחה, המלווה באלימות הדדית בין האם לבנות.
3. האם מציינת שהבנות נמצאות בלחץ יום-יומי בשל הלחצים המופעלים עליהן לשמירת סוד מהקשר שלהן עם האב ומידורה, מה שהיא מכנה הסתת האב נגדה.
4. האם מבינה את המצב והחלה הדרכה הורית, [א.] בטיפול באומנות בביה"ס, ישנה חונכת לסיוע לימודי.
5. מדווחי ב"ס עולה כי הבנות מתפקדות יפה, חל שיפור משמעותי בתפקודן.
6. לאור המצב המורכב הועדה מציעה להפנות את המשפחה כולה לטיפול במרכז שוסטרמן.
7. האם מביעה את הסכמתה לטיפול.

דוחות מרכז שוסטרמן – סיכום אינטייק

נצטט מתוך סיכום אינטייק, מרכז שוסטרמן:

לאורך השנים הסכסוך בין ההורים קשה ואכזרי, רווי בדיקות וחקירות [...] כשפלוגי רוצה בכל מאודו את הבנות חזרה אליו, ורואה בכל מי שחושב אחרת כחותר תחתיו [...].

פלונית: [...] לפגישות שהתקיימו היא הגיעה עייפה, למן ההתחלה התלוננה על ריבוי הבדיקות/פגישות/אבחונים ואנשי מקצוע שיצא לה לפגוש במהלך השנים האחרונות, וניתן היה לחוש שהיא חווה גם אותנו כעוד נדבך בדרך הייסורים הזו [...] אין ספק שמדובר באישה הרדופה בהאשמות על ידי פלוני, שכל טעות שהיא עושה, מיד מתועדת (לעתים מוקלטת או מצולמת על ידי הבנות) [...] לעתים לתלונה במשטרה ולעתים מגיעה עד בית המשפט [...] פלונית חשה רדופה על ידי האשמות של פלוני וההסתות שלו... היא חשה חוסר מוצא וייאוש, כי היא מבינה שעד שפלוני לא ישיג את הבנות חזרה הוא לא יירגע, ומבחינתה הוא לא ישיג אותן חזרה.

פלוני: נראה כי מבחינתו, רק שובן של הבנות אליו (ולפיכך, טיפול ב[...]) יוכל לספק את המענה הטיפולי לו הוא מייחל. פלוני חי בתחושה שהבנות בסכנה ממשית אצל אמן. הוא מתאר את האלימות של פלונית כרצחנית ומבחינתו מי שלא חושב כמוהו, הוא בבחינת פושע המפקיר את בנותיו. לפלוני יש עדויות על אלימותה של פלונית, ש[א.] אספה עבורו, והוא מרבה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ללכת עם הבנות למשטרה ולהתלונן עליה. גם ממני הוא ציפה [...] שאוציא מפלונית את הבנות ואחרת - איים באי שיתוף פעולה [...] בשיחת טלפון שערכתי אתו הוא אמר [...] וניתק לי את הטלפון ומאז הוא חוסם כל מייל וכל טלפון ממני.

[א.]: בדיבורה בלט האפקט השטוח שלה, שיצר רושם כאילו היא לא לגמרי מחוברת [...] חשתי אותה מדברת אל שופט נסתר או בשם מישהו אחר. גופה היה קפוא [...] התקבל רושם ש[א.] חרדה ומוטרדת [...] וניכר כי בסכסוך בין ההורים היא תופסת צד אחד באופן מובהק. התקבל הרושם כי הילדה איבדה את הזיקה הרגשית לאמה [...] למרות ניסיונותיה הרבים ליצור חוויית אמון, הרגשתי אותה לא אמינה ומסלפת.

[מ.]: [...] אני מתרשם כי [מ.] מגויסת... ונדמה היה שמנסה להעביר מסרים שנקבעו מראש.

ובדו"ח עדכון טיפול מרכז שוסטרמן מחודש נובמבר 2016, נאמר בין השאר:

משפחת [...] הופנתה לטיפול [...] את הבקשה לטיפול הבנות הגיש בזמנו האב [...] אולם למרות זאת הוא ניתק אתנו כל קשר מיד כשהבין שאנחנו לא הולכים לפעול למען החזרת משמורת הבנות אליו [...] ושאנחנו לא הולכים להביע עמדה בנוגע לתלונותיו בנוגע לאלימות לכאורה של פלונית. האב לא הופיע למפגש בו הוצגה תכנית הטיפול, וכאמור סירב לשתף פעולה עם התכנית. את הבנות התחלנו לראות [...] הן הגיעו מתנגדות, כועסות [...] פלונית דווחה שפלוני מסית אותן נגדנו, ובהמשך ההסתה אומתה על ידי הודעת ס.מ.ס בה צפינו, שבה פלוני כותב לבנות בפירוש לא להגיע לשוסטרמן והוסיף שאמא שלכן היא זו שזקוקה לטיפול [...] ניכר כי באופן בו [א.] מתייחסת לפלונית קולו של פלוני מהדהד, ובאופן זה הוא נוכח בכיתה גם בהעדרו [...] פלונית מתארת סיטואציות בהן [א.] משפילה אותה, לועגת לה ומזלזלת בה. [א.] גם משוחחת מדי יום במשך שעות עם אביה פלוני. [א.] טוענת כי הטלפון הזה הוא רכושו של אבא, ולכן לאמא אין זכות לקבוע לגביו [...] [א.] מושכת עוד ועוד את זמן השינה (בעיקר בגלל שיחות הטלפון הנ"ל).

סיכום והמלצות: האב הודיע [...] על ניתוק כללי של הקשר עם המרכז, וסחף לתוך כך גם את הבנות, וכך, למרות הצורך העצום של הבנות בטיפול [...] שתיהן למרבה הצער לא מקבלות היום כל טיפול. נותר לנו להדריך את האם בלבד, וכך אני עושה במהלך השנה החולפת.

המלצות: [...] מדבריה של פלונית ברור כי הבנות נמצאות בקונפליקט נאמנויות, שלמעשה כבר מוכרע, ולכן שתיהן במצב נפשי קשה, בעיקר [א.] נראה כי אין אפשרות לטפל בבנות לאור ההתנגדות של אביהן בפועל לכל פתרון טיפולי עבורן.

תסקיר נזקקות בענין הקטינות

נצטט מתוך תזכיר נזקקות בענין הקטינות של שירותי הרווחה ב[מ.] מיום 20.7.2016:

1. מאז מעבר הבנות למשמורת האם, מתקשה האב להשלים עם ההחלטה ועושה כל שביכולתו על מנת להוכיח כי האם פוגעת בבנות ומסכנת אותן ויש לפעול על מנת להשיב אותן למשמורתו. במהלך התקופה הגיש האב מעל 14 תלונות במשטרה על אלימות האם כלפי הבנות, רוב התלונות נסגרו מעילות שונות כאשר ברובן לא היו ראיות מספקות להוכחת העבירה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

2. האב משתמש בקטינות לצורך "איסוף ראיות" לרבות הקלטות וצילומים של האם, וזאת במטרה להשיב את המשמורת אליו מבלי להבין את המחיר הנפשי הכבד שהבנות משלמות במילוי תפקיד זה.

3. התנהגות האב מול הגורמים המעורבים בטיפול במשפחה, אשר אינם מסייעים בידו להשיב את המשמורת אליו, מאופיינת בקושי בוויסות, מוצפות רגשית, אובססיביות ואימפולסיביות.

4. התנהלות האם מול הקטינות ואביהן מאופיינת בעמדה קורבנית ובהצפה רגשית, האם מתקשה להתמודד עם המורכבות הרגשית של הבנות שבאה לידי ביטוי בין השאר בביטול סמכותה ההורית, מידורה מחייהן ותובענות מצדן. הקושי של האם בהתמודדות עם מצבים אלו באה לידי ביטוי באלימות הדדית בינה לבין הבנות ובעירובן בסכסוך הזוגי תוך הטחת האשמות על התנהלות האב ועל אי הכרת התודה שלהן בעבור המאבק שמנהלת עבורן.

5. בסיכום תהליך האינטייק ב"שוסטרמן" המליץ הצוות המקצועי על הפניית האם והבנות בלבד לטיפול משפחתי, וזאת על מנת ליצור מרחב לליבון הסוגיות הקשורות בקשר ביניהן ולחזוק התקשורת, התכנית כללה את האם והבנות בלבד, נוכח סירובו של האב לשתף פעולה בטיפול.

6. ביום 12.4.16 הגיש אבי הקטינות תלונה במשטרה על כך שבנותיו נאלצות להגיע לטיפול ב"שוסטרמן" בניגוד לרצונן ובניגוד לעמדתן, כחיזוק לטענות אלו צירף צילומי מסך הפלאפון של ההתכתבויות (ווטסאפ) של [א.] עימו: "תעני לה [...] שאת לא צריכה טיפול אלא היא צריכה, שהיא תלך לשוסטרמן כי היא אמא אלימה [...] אין החלטה כזו אל תסכימי כי לא קיימת החלטה כזו".

7. ביום 11.5.16 הגשנו דיווח לבית הדין הרבני כי: "על אף מצבן הרגשי המדאיג של בנות משפחת [...] הן אינן זוכות לקבל את המענים הטיפוליים להם הן זקוקות".

8. בעקבות ערעור שהגיש האב לבית הדין הרבני לאחר מעבר הבנות למשמורת האם, קבע בית הדין [...] על הפניית ההורים לבדיקת מסוגלות הורית שנייה.

9. התרשמות המעריכים מההורות של [פלונן] העלתה כי: "פלונן נראה מוצף רגשית, עלתה תחושה שחי את החוויות הקשות במהלך חייו המשותפים עם פלונית, ניכר כי מצב זה מקשה על אפשרות לסיום הסכסוך בין ההורים וליצירת מקום מיטיב של האם בעיני הבנות. בפגישות פלוני עסק רבות בקשיים בהורות של פלונית, אימן של הבנות, והתקשה להתבטא באופן חיובי ביחס להורות שלה לבנות. לאור הזדהותו עם עמדת הקורבן, נראה שפלונן מתקשה לשתף פעולה באופן בסיסי עם פלונית, ובהתמודדות על מחלוקות, ומשליך את התוקפנות על פלונית. עמדה זו משמרת את הסכסוך, אינה מאפשרת להורים להתגייס יחדיו לטובת הבנות בעתות של קושי ומשבר ואינה מאפשרת לראות בפלונית גם היבטים חיוביים, ובכך פוגעת באפשרות של הבנות להפנים דמות מיטיבה. ניסיונו של פלוני לפצות על החסך שלו, עלול להכביד על מערכת היחסים עם בנותיו, ועלול להקשות עליו את ההבחנה בין צרכיו התובעים מענה ובין אלה של בנותיו, אישיותו הילדותית והאגוצנטרית מאופיינת בנטייה לסימביוזה ותלות תוך קושי לשאת שונות ואחרות, ובכך פוגע במרחב לנפרדות עבור בנותיו, כך גם נמנע מהתקמות כדמות של סמכות, המציבה גבולות ומהווה מודל להתמודדות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עם קשיים ואתגרים [...] חוסר הגשמה בחייו האישיים והמקצועיים כמו גם חוויית הניתוק מאחיותיו, שהיו לו כבנות, טוענים את המאבק על המשמורת במטען רגשי נוסף ומגבירים את החרדה שחווה שמא יאבד את בנותיו, ובכך גם את זהותו כאב [...] במפגש האינטראקציה (עם הבנות) פלוני חש צורך להעביר מסרים בנוגע להתנהלות בעייתית מצד האם והדוד [ס.], בד בבד כמעט שלא היה פנוי לשחק עם הבנות, להכיל אותן בסיטואציה מעוררת חרדה ולא היה קשוב לחרדה שעולה בסיטואציה זו [...] פלוני אינו מעדן את הביקורת שלו כלפי פלונית מפני הבנות, ובכלל נראה שאינו מסנן את פרטי המאבק מפני הבנות באופן שמפעיל אותן להזדהות עמו וחושף אותן למעורבות יתר במאבק שבין ההורים, ובכך אינו פועל מתוך טובת הקטינות".

10. [...] לאור התרשמותנו מכך שהאם עשתה כבוד דרך בהורות שלה, מאחר שלא מצאנו עדויות לחשיפה לתכנים מיניים לא הולמים בקרב הבנות, לאור הצורך של הבנות בדמות הזדהות אימהית, הקשיים שמצאנו בהתנהלותו של פלוני שכללו תחושת מוצפות גבוהה במאבק, מעורבות יתר של הבנות בפרטי המאבק והקושי במתן מקום חיובי לדמות האם בפני הבנות, כמו גם הרצון למנוע טלטול וחוסר יציבות עבור הבנות, אנו ממליצים על המשך המגורים של הבנות עם אימן ב[מ.].

11. [...] האב נעלם מעל שבוע ימים ולא יצר כל קשר עם בנותיו או כל גורם אחר [...] בעקבות מעורבות של גורמי הרווחה, אותר האב והופנה לטיפול רגשי תמיכתי אצל הפסיכולוגית [ל.]. במסגרת מכון "דעה" והסדרי ההתראות שלו עם הבנות חודשו. בשיחה שקיימתי ביום כ"ז סיוון תשע"ו (3.7.16) עם הפסיכולוגית [ל.] אשר קיבלה את האב לטיפול בהתנדבות, ציינה כי פגשה את האב למשך 7-8 פגישות בלבד, לדבריה, האב הפסיק להגיע לטיפול "ונעלם". בפגישות אליהן הגיע, התרשמה ממצוקה קשה שלו ותחושה של אובדן גדול. האב הביע כעס רב על הגורמים השונים אשר המליצו על מעבר המשמורת של הבנות לאם. הפסיכולוגית ניסתה לסייע לאב בהתארגנות ובחשיבה לגבי התנהלותו בעתיד, אך האב היה מושקע כל כולו בעבר ובהאשמות כבדות כלפי כולם. הפסיכולוגית הביעה צער על כך שהאב לא הצליח להיעזר בטיפול שהוצע לו.

בסיכום תהליך האינטייק של מרכז שוסטרמן כתבו הפסיכולוגית [ש.] ועו"ס [א.]:

12. "עלתה תמונה קשה ומורכבת של סכסוך גירושים קשה ואכזרי הפוגע מאוד בשלומן של הבנות, האב חש מתוסכל שהבנות אצל פלונית, בהיעדר זוגיות ועבודה נראה כי הבנות מהוות את כל עולמו, ועובדת היותן במשמורת האם לא נותנת לו מנוח, הוא פנה אלי שוב ושוב בתלונות על האלימות של פלונית כלפיהן, וענייני הטלפונים בינו לבין הבנות, ולא מוכן היה לשמוע שאני לא מטפלת בעניינים אלו, הוא גם טען שהוא מבקש כבר שנים טיפול לבנות וכשהסברתי לו שאני הטיפול לא היה מוכן להכיר בזה ונראה היה שממני רק רוצה שאתמוך בעמדתו שעל הבנות לשוב אליו ורק כך אעשה את עבודתי נאמנה, ברגע שהבין שאינני הולכת לפעול למען השבת הבנות אליו וגיבוי תלונותיו נגד פלונית במשטרה, ניתק אתי קשר מיידית חסם את המיילים והטלפונים שלי ולא יצר יותר קשר.

13. [...] עם האם, פלונית, נפגשתי שלוש פעמים והתקבל הרושם שהיא מחד רוצה מאוד עזרה והדרכה בגידול הבנות אך מאידך עייפה וחסרת כוחות לעוד תהליך טיפולי שידרוש ממנה מאמץ, היא נשמעה מותשת מהסכסוך שלא מרפה ולא נותן לה מנוח.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

14. [...] הבנות שתיהן הגיעו בעמדה מאוד נחרצת שהן רוצות לעבור לגור עם אביהן. התרשמנו ששתיהן מדברות באופן שטוח ולא מחובר לתוכן, ושלא ברור מה הן באמת רוצות, [א.] הותירה רושם של ילדה שאינה מפותחת כמצופה מגילה, אינה מבינה בדיוק את מורכבות ההתרחשויות סביבה ומפתחת סימנים לחשיבה פרנואידיית.

15. [מ.] גם היא יצרה תחושה של חוסר אמינות, כאילו מופעלת על ידי כוח חיצוני לה, כמו כן, נראה כי [מ.] נדחסת לשוליים בתוך הסכסוך בו לאחותה תפקיד גדול ומרכזי והיא [מ.] בת לווייה שלה.

16. ביום ד' ניסן תשע"ו (12.4.16) הגיש אבי הקטינות תלונה במשטרה על כך שבנותיו נאלצות להגיע לטיפול בשוסטרמן בניגוד לרצונן ובניגוד לעמדתו, כחיזוק לטענות אלו צרף צילומי מסך הפלאפון של ההתכתבויות (ווטסאפ) של [א.] עימו: "תעני לה [...] שאת לא צריכה טיפול אלא היא צריכה, שהיא תלך לשוסטרמן כי היא אמא אלימה [...] אין החלטה כזו, אל תסכימי כי לא קיימת החלטה כזו". עיון מעמיק במסמכים שהוגשו למשטרה על ידי האב מאפשר "הצצה" למציאות החיים אליה חשופות הבנות, מעבר לעובדה כי האב מנהל עמן קשר טלפוני אינטנסיבי בכל שעות היום, זאת בניגוד להחלטות. פניה תמימה של הבת לאב בדבר חפיפה בין שעת הטיפול בשוסטרמן לאירוע של חברה לכתה, נענית באמירות קשות נגד האם ו"הפעלת" הקטינה שלא להגיע לטיפול.

17. למרות התנגדות הקטינות להגיע לטיפול בשוסטרמן, האם פלונית הגיעה לטיפול ושיתפה פעולה באופן מלא, המטפלת [ש.] מציינת בדו"ח מחודש יוני 2016 כי: "פלונית מתארת מציאות חיים בלתי נסבלת בבית, בה הבנות למעשה עושות יד אחת עם פלוני נגדה ולא מקשיבות לה ולא משתפות איתה פעולה [...] ההתנגדות של הבנות לשותף את פלונית בתוכניותיהן והרצון של הבנות לאסוף עדויות נגד אימן הופך את הבית לזירת קרב בין פלונית לבנות, המתח העצום לא פעם מדרדר לקללות ומכות, לפי תיאוריה של פלונית [א.] "מביאה אותה אל הקצה" ופלונית מאבדת עשתונות. פלונית מכחישה אלימות יזומה אך מודה שלא פעם יש הדרדרות לאלימות, בעיקר מצד [א.] שפלונית מגיבה לה (מוצאת את עצמה למשל, דוחפת את [א.]), וכך הקשר היום-יומי בין פלונית והבנות קשה ביותר במיוחד עם הבת [א.], כש[מ.] הקטנה, יותר ויותר רוכשת דפוסיים הדומים לאלו של [א.]. מתיאוריה של פלונית עולה כי [א.] נוהגת להתעלם מפלונית, לדבר אליה בפקודות, להשפיל אותה, לצעוק עליה ולעתים אף לפגוע בה פיזית [...] וכך פלונית כאם מתמודדת באופן יום-יומי עם שתי בנות המפנות לה עורף, לא מקבלות את סמכותה ההורית ומשדרות לה בכל צורה כי אינן רוצות בנוכחותה. המשימה המורכבת המוטלת עליה לעמוד מול המתקפות מצד הבנות ולהמשיך לתפקד כאם נראית לעתים כבלתי אפשרית, ולא פעם היא מתייאשת ומתפרקת".

בסיכום הדו"ח המליצה הפסיכולוגית:

"נראה שמבין שלוש החלופות עבור הבנות (אמא/אבא/הוצאה חוץ ביתית) החלופה היחידה שבה לא יתקיים נתק מוחלט בין האם והבנות זו החלופה של בית האם [...] בכל אלטרנטיבה אחרת נראה כי הבנות ובעיקר [א.] תוותר על הקשר עם אימה והקשר עלול להיהרס סופית [...] עיקר הקושי במערכת המשפחתית הוא הלחץ שמפעיל פלוני דרך הבנות על פלונית וחוסר התקשורת שלו עם פלונית, מצב עניינים זה חייב להיפסק, לא ייתכן שפלוני יפעל ככל העולה על רוחו בנוגע להסדרי הראיה, ושכל יציאה של

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבנות אליו תהפוך למחול שדים ותרחיק עוד ועוד בין האם לבנותיה, לכן, יש לנקוט בכל האמצעים כדי לעצור את התופעה ולאפשר לפלונית לנהל חיים סבירים במחיצת הבנות לצד הקשר שלהן עם אביהן, ולעניין הטיפול הומלץ "לחייב את האב לשתף פעולה עם הטיפול בשוטרמן ולחייב אותו שלא יעמוד בדרכן של הבנות להגיע לטיפול".

18. דיון: ... האב שיתף פעולה בשלב האינטימי ושיתף כי לאורך שנים פנה לכל גורם אפשרי וזעק כי "בנותיו במצוקה וזקוקות לטיפול", אך לאחר שהבין כי הטיפול בבנות לא נועד להשיב את המשמורת אליו, ניתק כל קשר: "אחרי שבע שנים לא אלך סחור סחור [...] אף אחד לא מתייחס לזה שיש אלימות [...] אני לא צריך שום הדרכת הורים אני הורה מושלם! הבעיה היא פלונית, היא אלימה ומאימת לרצוח את הבנות".

19. בדומה לפסק דין הנ"ל, גם המאבק במשפחת [...] מאופיין בהכפשות הדדיות ובפניות חוזרות ונשנות, בעיקר של האב, לגורמים השונים (בית דין, בית משפט, משטרה, תקשורת, משרד הרווחה) במטרה להשיב את הבנות למשמורתו, זאת תוך עירוב ו"שימוש" פעיל של הקטינות, דבר אשר לכל הדעות פוגע בהן פגיעה חמורה.

20. האם אשר מתמודדת עם מציאות חיים בלתי נסבלת, בה הבנות עושות יד אחת עם אביהן נגדה, לא מקשיבות לה (הבת [א.] ובעקבותיה [מ.]) משפילות אותה, צועקות עליה ולעתים אף פוגעות בה פיזית דבר הגורר אותה למערבולת של צעקות ואף להתנהגות אלימה.

21. בוועדת תכנון טיפול והערכה שקיימנו ביום א' תמוז תשע"ו (7.7.16) נבחנו החלופות לטיפול בבנות המשפחה. האפשרות להעביר את הקטינות למשמורת האב נדחתה על הסף וזאת נוכח ההבנה כי המעבר יוביל לנתק בין הבנות לאם, המשך תהליך הדמוניזציה, עד ל"מחיקת" דמותה כליל.

22. החלופה להשארת הבנות בבית האם והמשך המצב הקיים, גם היא בלתי אפשרית, וזאת נוכח העובדה כי האם אינה מצליחה להתמודד מול התנהגותן המתריסה של הבנות וסמכותה ההורית הולכת ונשחקת.

23. לאור האמור לעיל, נראה כי אין מנוס אלא מלהכיר בקטינות [א.] ו[מ.] [...] כקטינות נזקקות על פי סעיף 2(2) (6) לחוק הנוער ולהורות על הוצאתן ממשמורת ההורים על פי סעיף 3(4) לחוק הנוער טיפול והשגחה.

פרוטוקול בית המשפט לנוער מיום 15.8.16

נצטט מן האמור בפרוטוקול בית המשפט לנוער מיום י"א באב תשע"ו (15.8.16):

עו"ס חוק נוער: בהבנה שלנו, לאור ההתנהלות של האבא, הוא לא יאפשר שיפור קשר של האמא והבנות. הוא לא יכול להרשות את זה לעצמו, והוא יעשה כל דבר כדי לחבל. מצד שני, המעבר של הבנות לבית האבא יהיה נזק נוראי עבור הבנות כי במהלך הזה היא תמחה, תיתפס כאישה חלשה ובלתי מסוגלת [...] הקשר ינותק, מה שיגרור אחריו רגשי אשם שאי אפשר לחיות איתם כשמתבגרים [...] גם היום יש החלטות של בית הדין על הגבלת הקשר של האב, שלא מכובדות, ולא ימא אין שום יכולת ושום כח להתמודד ולהציב את הגבולות. אני חוזרת ואומרת מה שמנחה אותנו זה שבסופו של דבר הבנות ייהנו גם מאבא וגם מאימא [...] הבנות מדברות על זה שהן רוצות לעבור לאבא אבל לפי חו"ד זה איזשהו דקלום מתוך דאגה לאבא ואיזושהי אחריות כלפיו ולא מתוך רצונן, זה מה שאמרנו בשוטרמן.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עו"ס חוק נוער: האבא מסרב להיפגש אתנו, אין לי שום דרך לדעת דברים טובים עליו.

ברם, למעשה בית המשפט בהחלטתו הנ"ל, לא אישר את הבקשה להוצאת הבנות ממשמורת שני ההורים, והעביר את המשך הטיפול חזרה לבית הדין דנן, באמרו: "אציע כי גורמי הרווחה יתנו למשיבים להתנהל בינם לביין עצמם בבית הדין".

עד כאן הובא תקציר מתוך הדוחות האחרונים שבתיק.

התרשמות בית הדין

מכל הנ"ל מצטיירת התמונה הבאה: בית הדין מתרשם כי האם מסוגלת לגדל בנות באופן ראוי, יש לה את הפוטנציאל והכישורים לכך, ואינה נופלת ברמתה מכל אם אחרת בישראל.

האם מנסה לגדל בשלווה את הבנות, אך ללא הצלחה.

נוצר רושם כי בנסיבות חייגן של הקטינות ושלה, הסיכוי שתוכל לממש שאיפה זו הוא נמוך.

נוצר רושם כי האב אינו מרפה, הוא לוחץ ללא הרף על הבנות שיהיו "בצד שלו" ולא מאפשר להן בשום אופן לתפוס "שני צדדים". הוא לא נותן כל לגיטימציה להורות של האם.

מבחינתו, רק הוא קיים! זהו הרושם שנוצר!

נראה כי הוא ממש "חונק" את הבנות רגשית, מציף את כל ישותן בחיים השייכים לו, בפעילות החברתית שבעירו, במפגשים אצלו, בשליטה שלו על כל "פיפס" שבחייגן, ואינו מאפשר לאם כל דריסת רגל בעולמן הפנימי של הבנות.

בכל ויכוח של הבנות עם האם, הוא מיד "נותן גב" לבנות, ושוכח כי אם לא ילמד את הבנות לקבל את סמכות האם, אזי לבסוף הן תבעטנה אף בסמכותו שלו.

עשרות דו"חות כבר נתנו בתיק זה, כן מאות החלטות (החלטה זו היא החלטה מספר 400! ! בדיוק שנתנה בתיק זה), שרובן המכריע סביב הסדרי השהות של הבנות. חלקם התריעו בפני האב כי הוא פוגע קשות בבנות ובשלומן הנפשי, כמתואר לעיל באופן תמציתי, אולם, לאב לא אכפת! הוא עסוק בשלו, הוא נחוש לקבל את הבנות למגורים אצלו, ויהי מה. הוא אפילו לא מתפנה לשנייה לחשוב מהם המחירים שכל המערכת תשלם על כך, ובעיקר המחיר שאותו ישלמו בנותיו, אותן בנות שהוא חפץ בטובתן, לפחות על פי הצהרתו.

ואכן, האם קורסת!

האב שוכח כי הוא מעמיד את הבנות במצב בלתי אפשרי, מכריח אותן "לתפוס צד", שהרי אינו מאפשר להן לחוש בנוח עם שני ההורים, וכמובן אותו "צד" שהוא מאלץ אותן לתפוס, זה רק הצד שלו!

האב לא חש כי במלחמתו מול האם, הוא פוגע בראש ובראשונה בבנותיו, אשר לצערנו, הן תשלמנה את המחיר על כך - בעתיד הקרוב, ואף בעתיד הרחוק.

נראה כי לעתים מתנהלת מערכת אלימה בין הבנות לאם, ואף אלימות פיזית. אולם, כיצד אפשר לשפוט את האם המצויה במצב בלתי אפשרי שכזה? האם יש לה בכלל סיכוי להפעיל

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

סמכות הורית מול אב אובססיבי שלא מרפה לרגע (במשמעות הפשוטה של המילה "לרגע")
מלפיתת הבנות אליו ומהסתה נגדה?

האב מכביר בהליכים כלפי האם: מקצועיים, משפטיים ופוליטיים. כיצד היא יכולה להתפנות לגידול הבנות? כיצד מצופה מאם מוחלשת מהליך גירושין וגידול בנות - אישה אשר רק בשנים האחרונות הלכו לעולמם שני הוריה ואחותה - להתמודד עם לא פחות מ 14 תלונות שהגיש נגדה האב במשטרת ישראל רק לאחרונה, על כל הכרוך בכך? כיצד אפשר לצפות מאם שכל הזמן עסוקה בהוכחת מעמדה כאם, שעסוקה בתביעות משפטיות של האב הגוררות אותה כל העת לבחינות מקצועיות, שירותי הרווחה, מסוגלות הורית ומכונים כאלו ואחרים, כולל עו"ס חוק הנוער ועוד ועוד, להתפנות לגידול הבנות בשלווה?

ואם לא די בהליכים שהזכרנו, ראו מה שכתבו בדו"ח שירותי הרווחה [מ.] מיום י"ד בתמוז תשע"ו (20.7.16) המתואר מעלה:

המאבק במשפחת [...] מאופיין בהכפשות הדדיות ובפניות חוזרות ונשנות, בעיקר של האב, לגורמים השונים (בית דין, בית משפט, משטרה, תקשורת, משרד הרווחה) במטרה להשיב את הבנות למשמורתו.

הרי שגורמים נוספים, שלא ידועים לנו, משמשים אף הם כלי לגיטימי בעיני האב במאבקו הבלתי מתפשר באם.

בית הדין רואה בהכבדת הליכים באופן כה שיטתי ואובססיבי מצד האב נגד האם, לא פחות מאשר התעללות באם, על כל המשתמע מכך.

ומכאן יוצאת קריאה לכל הגורמים המטפלים במשפחה זו – אל תתנו יד להצפת האם בהליכים משפטיים, מקצועיים וכד' שאינם לצורך, אף אם האב לוחץ ומרבה בפניות. נא אפשרו אף אתם לאם מרחב מחיה מינימאלי לגידול הבנות! ואמנם, אכן כל גורם מקצועי "עושה את שלו" במסגרת הנתונים שהובאו לפניו, אך קחו חשבון, כל אחד מכם, שאינכם הגוף היחיד בתוך המגרש, וראו לפני עיניכם את האם, האמורה להתמודד בכל הזירות בו זמנית, וגם להצליח בגידול הבנות המוסתות על ידי האב נגדה!

האב פנוי, גר לבדו, וכל מעייניו נתונים למידור האם מחיי הבנות, ולהעברת הבנות למשמורתו. מעת קומו בבוקר הוא כבר מתכתב עם הבנות, ולא מאפשר לאם כל רגע פנוי ליהנות מחברת הבנות באופן אישי.

על פי התרשמותנו, בית הדין מצטרף לעמדת גופי המקצוע המתוארים לעיל כי אם הבנות יעברו לגור עם האב, האם תימחק מחייהן לגמרי. האב לא יאפשר כל מצב אחר.

ברם, מנגד, בית הדין אינו מוצא פתרון נאות למצב הבנות. הרי חרף כל מה שנכתוב, האב לא יקבל מאתנו את האמור (זאת מתוך ניסיון העבר, על סמך מה שכבר נכתב), לא ישתכנע מכל המתואר לעיל, ובעצם לא ישתכנע מכל גוף כלשהו שיכתוב שלא כעמדתו, ולא נצליח לצאת מתוך "מעגל קסמים" זה, שהרי האב ימשיך ללחוץ בענין הבנות, האם תמשיך להתחלש מול הבנות, וחוזר חלילה לצערנו.

לדאבונו, בית הדין עוקב עם השנים אחר ההתדרדרות במצבן של הבנות ואחר התנהלותו של האב, ללא יכולת בשלב זה להיטיב את מצב הבנות. במצב שנוצר, אכן אף מגורי הבנות עם האם אינו טוב להן, אף שהן משתלבות טוב במוסדות החינוך בעירן, לאור הדוחות המעודכנים שהציגה האם בדיון. האב הציג בדיונים מסרונים מאת הבנות, כגון שהבת [מ.] כותבת לו כי היא

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיקח סכין ותהרוג את האם. כן הציג שהבת כתבה לו שאמא אמרה לה "זונה בת זונה". כן הציג שהבת כתבה לו שהאם מאיימת שהיא תזמין לה משטרה והבת כתבה שהיא תזמין משטרה לאם. כן הציג שלאחר הדיון בבית משפט כתבה הבת כי "אמא אמרה שאני כלבה". ואכן, מסרוני אלו, לצד התיאורים של האלימות ההדדית הקיימת לעתים בין האם לבנות, מדאיגים, אולם כאמור, האב "הרוויח זאת ביושר", שהרי כמעט בלתי אפשרי מצד האם לנהל קשר ראוי עם הבנות לאור הלחץ הבלתי פוסק והאובססיבי שהאב מפעיל על האם ועל הבנות גם יחד, כולל הסתת הבנות נגד האם.

מתן צו – בחינת שיחות הטלפון בין האב לבנות

עד כאן הובאה התרשמות כללית, לאור כל החומר שמצוי בתיק ושהוצג לבית הדין לאחרונה וברבות השנים. ברם, טרם מתן החלטה סופית, וכפי הצעת האב והסכמת האם, הצעה הנראית סבירה מאוד בעיני בית הדין, בית הדין מוציא צו לחברת הסלולר לבחינת קיום החלטותיו מיום ט' באדר א' תשע"ד (9.2.14) ומיום ט' בשבט תשע"ו (19.1.16):

נזכיר, החלטה זו מיום ו' באדר א' תשע"ד (6.2.14) לוויסות והגבלת הקשר בין האב לבנות נומקה כך:

ובכן, בעניין קשר טלפוני שבין הורה משמורן שהילדים לא בחזקתו לבין הורה משמורן שהילדים מצויים בחזקתו (משמורת משותפת), יש להציג גבול ברור, אשר מחד גיסא ישמור על מקומו של ההורה בחיי הילדים, ומאידך גיסא, לא תהיה נוכחות ההורה שאינו משמורן על הילדים כסוג של "השתלטות" על ידי שיחות מרובות מדי, תופעה שלא היתה מתרחשת אילו לא היו מצויים ההורים במאבק על ילדיהם.

בנסיבות דנן, נראה כי האב מרבה בשיחות עם בנותיו, ואף קנה להן מכשיר נייד, כדי שהוא יהיה בקשר רציף עמן והן עמו - ייתכן כחלק מהמאבק עם אמן על נפשן וליבן של הבנות. נראה כי תופעה זו רק מזיקה לבנות בסופו של יום, ויצא שכרו בהפסדו.

אכן צודקת האם; בהיות הבנות בחזקת האב, טווח הזמן שלה לשיחות עם הבנות היה מוגבל, ולא תמיד זכתה לשיחות פעולה בענין השיחות הנ"ל, כפי שעולה מהחלטות ישנות בטענות האם, כך שאין לאב להלין על אי-סימטריה בקשר שלו עם הבנות לעומת מה שזכתה לו האם בעת שהבנות היו בחזקתו.

בענין שיחות טלפוניות שבין ההורה שאין הילדים בחזקתו לבין ההורה השני שהילדים בחזקתו, יש למצוא את האיזון הנכון. כמדומני שלא יהיה נכון למנוע מההורה רכישת מכשיר נייד לילדים, כאשר הם כבר בגיל כזה שחבריהם מצויים במכשיר דומה. ברם, כאשר הילדים מתחת לגיל זה ואף מהבחינה החברתית המכשיר הנייד לא נצרך, לא יהיה נכון כי ההורה יתקשר עמם במהלך היום בטלפון הנייד כל אימת שחפץ, כאשר התנהלות זו עלולה להחשיר את ההורה השני בקשר "מאחורי גבו" ונגדו, וכן עלולה להפריע לשגרת יומם של הילדים העלולים להיות "חנוקים" בקשר עם שני הורים החפצים "בטובתם" (לעתים - בעיקר טובתם האישית של ההורים...).

בנסיבות דנן, המצב גבולי. מחד נראה כי הבנות עדיין אינן בגיל האמור (וכל שכן הקטנה, שהיא בכתה א' בלבד). מאידך, לאחר שהאב כבר הרגיל את

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבנות למכשיר נייד, קיים חשש כי נטילת המכשיר עלול לזעזע את שגרת יומן וחייהן, שכבר מטולטלים בלאו הכי.

לאור האמור נקבע כך: האב יהיה רשאי לשוחח עם הבנות (כולל מסרונים ומשלוח מסרים שונים) בכל יום, אך ורק בשעות אחר הצהריים, משעה 17.00 ועד השעה 19.00. בשעות אלו יהיה האב רשאי לשוחח עמן בין בנייד שרכש להן ובין באמצעות הנייד שבבית האם.

ברם, האם תעמוד בהתחייבותה "להעניק לבנות את הפרטיות לשוחח עם האב בשעה האמורה, ללא כל הגבלה מצידה", כאמור בתגובתה.

למען האמת, אין זה נח להגביל אב בשיחותיו עם ילדיו, אך בנסיבות תיק זה, שעה שהמתיחות שבין ההורים הולכת וגואה, אין מנוס מהצבת הגבלה מעין זו.

אם יתברר כי האב מפר הוראות אלו או שהאם לא עומדת בהתחייבותה, בית הדין ישקול צעדיו.

אף על פי שהאב כבר הרגיל את הבנות לקשר רציף באמצעות המכשיר הנייד, על כל אפיקיו, יבהיר להן עתה כי לטובת הקשר שביניהם, ישתנו זמני הקשר. נראה כי ציפיית הבנות לקשר עמו בשעות הערב, רק ייטיב את הקשר שלו עמן. מומלץ כי אף בשעות אלו לא "יחנוק" את הבנות בשיחות, וישתדל להתאים עצמו לנוחיותן.

בית הדין פונה להורים פעם נוספת (שמצטרפת לעשרות פניות קודמות) להתרכז בטובת הבנות, ולחשוב לפני כל פעולה האם היא באמת משרתת את טובת הבנות או שמא את טובתי האישית. בית הדין מיצר על כך כי לא הושגה כל הסכמה בין ההורים, בשום ענין, במסגרת המפגשים ביח"ס בית הדין. לא מסתבר כי הורים שבאמת טובת ילדיהם לנגד עיניהם לא יוכלו להגיע להסכמות באשר לילדיהם בשום נקודת חיכוך או מתיחות. בנסיבות חיייהם, הוויתור הוא כח, עצמת נפש, ואף הבנות ילמדו להעריך את ההורה שנותן מעצמו ומנפשו למענן.

כך שהחלטה על אודות הגבלת השיחות לא היתה שרירותית, אלא החלטה מהותית באשר לקשר בריא בתוך המערכת המשפחתית של הנוגעים בדבר.

לשם בחינת קיום ההחלטה הנ"ל על ידי האב, בית הדין מוציא צו לחברת הוט לקבלת פירוט שיחות בין שלושת המספרים הנ"ל, בין המספר הראשי ע"ש [פלוגי] למספרי המשנה כדלהלן:

מספר הנייד של הבת הגדולה - [...]

מספר הנייד של הבת הקטנה - [...]

יומצא פירוט שיחות למפרע ל-24 חודשים האחרונים, והוא יוגש לבאי כוח שני הצדדים בתוך 14 יום מקבלת הצו בחברת הסלולר.

צו זה יוצא לחברת הסלולר במסגרת החלטה נפרדת. ההחלטה הנוכחית לא תועבר לחברת הסלולר, רק ההחלטה הנוספת הנפרדת.

העלות תחול על שני הצדדים בשווה. ברם, אם יתברר כי האב לא חרג מהחלטות בית הדין, בית הדין ישקול להטיל את העלות על האם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

על אף כל האמור לעיל, החלטה סופית באשר למקום מגורי הבנות תינתן לאחר קבלת פירוט השיחות.

מעבר דירת האם לבית האב

בסיומו של הדיון הצדדים רצו לדון בבקשת האם למעבר דירה לבית אביה (שהלך לעולמו), אולם הדיון התארך, אף אחד מהצדדים לא העלה זאת במסגרת טענותיו, ולא היה ניתן לדון על כך במסגרת הדיון שהתקיים, מחוסר זמן.

ובכן, טענות הצדדים בענין זה מצויות בתיק בית הדין, ובית הדין ימתין עם החלטתו בסוגיה זו עד להחלטתו הסופית באשר למקום מגורי הבנות, שהרי הדברים תלויים ושלוכים זה בזה.

ניתן לפרסם אחר השמטת פרטי זיהוי.

ניתן ביום כ"א בכסלו התשע"ז (21/12/2016).

הרב אברהם דב זרביב

הרב דוד גרוזמן

הרב יצחק אושינסקי — אב"ד